

Bilaga 1B:

Studieplan för utbildning på forskarnivå i ämnet
HISTORISKA STUDIER AV TEKNIK, VETENSKAP OCH MILJÖ
inom skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, KTH
(Ersätter studieplan för utbildning på forskarnivå i ämnet TEKNIKHISTORIA)

Denna studieplan kompletterar KTH:s gemensamma föreskrifter och riktlinjer för studier på forskarnivå med ämnesspecifika anvisningar.

1. Ämnesbeskrivning samt mål för utbildningen

Inom ämnet på forskarnivå historiska studier av teknik, vetenskap och miljö studeras tekniska, vetenskapliga och miljömässiga förändringsprocesser ur historiska perspektiv. En tyngdpunkt ligger i att undersöka de samhälleliga och idémässiga drivkrafterna bakom sådana förändringsprocesser. En annan ligger i att studera de sociala och kulturella konsekvenserna av dem. Ämnet är både humanistiskt och samhällsvetenskapligt.

Utbildningen på forskarnivå inom historiska studier av teknik, vetenskap och miljö ska ge den studerande en god överblick över aktuell forskning inom området samt en god teoretisk och metodologisk skolning. Utbildningens huvudsyfte är att ge en grund för fortsatt självständigt vetenskapligt forskningsarbete inom området.

2. Aktuell forskning

Historiska studier av teknik, vetenskap och miljö är ett brett historiskt ämne som rymmer inslag från flera angränsande humanistiska och samhällsvetenskapliga discipliner. Vid Avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria bedrivs forskning inom teknikhistoria, industriminnesforskning, miljöhistoria och vetenskapshistoria, och utbildningen på forskarnivå ger möjligheter till fördjupning inom dessa områden.

3. Utbildningens uppläggning

Utbildningen på forskarnivå består av kurser, seminarier och avhandlingsarbete. Kursmoment kan bestå av föreläsningar, litteraturstudier och problemlösning samt aktivt deltagande i seminarier och konferenser. Kurser kan studeras inom institutionen eller i samverkan med andra svenska eller utländska forskningsinstitutioner.

Utbildningen på forskarnivå bedrivs under ledning av en huvudhandledare, i regel tillsammans med en eller flera biträdande handledare, i enlighet med en individuell studieplan som godkänts av den forskarutbildningsansvarige. Den studerandes individuella studieplan ska anpassas till förkunskaperna samt till avhandlingsarbetets inriktning. Doktorandens framsteg ska bedömas minst en gång per år i samband med revision av den individuella studieplanen som ska göras av studerande och huvudhandledare.

Doktoranden skall aktivt delta vid högre seminarier vid Avdelningen. Det egna avhandlingsarbetet skall fortlöpande redovisas vid sådana seminarier. Vidare förväntas den studerande delta i annan seminarieverksamhet inom och utom Avdelningen som har relevans för avhandlingsarbetet. Doktoranden ska också delta i nationella och internationella konferenser inom kunskapsområdet.

4. Obligatoriska och rekommenderade kurser

Licentiatexamen består av en kursdel omfattande 45 hp och en uppsatsdel omfattande 75 hp poäng så att summan uppgår till 120 hp. Doktorsexamen består av en kursdel omfattande 90 hp och en avhandlingsdel omfattande 150 hp vilket sammanlagt ger 240 hp.

Kursdelen för både licentiat- och doktorsexamen består av obligatoriska och valfria kurser. De valfria kurserna skall väljas i samråd med huvudhandledare och föras in i den individuella studieplanen. De är avsedda att ge breddade kunskaper, främst i anslutning till arbetet med den egna uppsatsen/avhandlingen. Kurserna ska studeras i enlighet med den överenskommelse mellan studerande och huvudhandledare som gjorts i den individuella studieplanen.

Obligatoriska kurser

Obligatoriska kurser ska genomföras motsvarande 30 hp för licentiatexamen och 45 hp för doktorsexamen. De obligatoriska kurserna och deras kurspoäng är följande:

Teori och metod i historisk forskning, del 1 (F1N5505) (krävs för licentiatexamen)	7,5 hp
Teori och metod i historisk forskning, del 2 (F1N5506)	7,5 hp
Perspektiv på teknik, vetenskap och miljö i tid och rum (FAK3101) (krävs för licentiatexamen)	15 hp
Introduktion till forskningsprocessen (F1N5503) (krävs för licentiatexamen)	7,5 hp
Att kommunicera forskning (F1N5504)	7,5 hp

Om doktoranden ämnar undervisa under sina studier på forskarnivå krävs en högskolepedagogisk kurs på minst 3 hp. Även för dem som inte undervisar rekommenderas en högskolepedagogisk kurs.

Valfria kurser

Förutom de obligatoriska kurserna ska doktoranden läsa valfria kurser på forskarnivå vid Avdelningen eller annat lärosäte, eller individuella läskurser som utarbetats i samarbete med handledare.

Kurser inom följande kunskapsfält rekommenderas för doktorander i historiska studier av teknik, vetenskap och miljö:

Industriminnesforskning
Miljöhistoria
Vetenskapshistoria
Idéhistoria
Ekonomisk historia
Etnologi
Teknik- och vetenskapsstudier
Vetenskapsteori
Genusteori

Efter överenskommelse med huvudhandledare och godkännande av Avdelningens antagningsnämnd kan i den individuella studieplanen medges poäng för genomförda kurser på grundutbildningsnivå motsvarande högst 15 hp. Kurser från grundutbildningsnivå får bara medräknas om de behandlar för utbildningen på forskarnivå relevanta kunskapsfält samtidigt som de inte utgör förkunskapskrav.

5. Uppsats/Avhandling

Syftet med uppsatsen/avhandlingen är att doktoranden ska utveckla en förmåga att ge självständiga bidrag till forskningen samt en förmåga till vetenskapligt samarbete, inom och utom det egna ämnet. Uppsatsen/avhandlingen ska således vila på självständig forskning. Doktorandens bidrag till i uppsatsen/avhandlingen ingående texter som har flera författare ska kunna särskiljas.

Uppsatsen/avhandlingen kan antingen utformas som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar eller som en monografiavhandling/upsats. I det förra fallet ska det finnas en särskilt författad sammanfattning. Oavsett om uppsatsen/avhandlingen avses bli monografi eller sammanläggningsavhandling/upsats ska internationell publicering av uppnådda resultat eftersträvas under utbildningsperioden. Uppsatsen/avhandlingen skrivs normalt på engelska.

En uppsats/avhandling ska, oavsett om den läggs fram som en monografi eller som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar, vara av sådan kvalitet att den bedöms kunna utgöra grund för minst två (för licentiatexamen) respektive minst fyra (för doktorsexamen) normala artiklar som kan publiceras i internationellt erkända tidskrifter med referentgranskning.

6. Behörighet och urval

6.1 Grundläggande och särskild behörighet samt förkunskaper

Behörig att antas till utbildningen på forskarnivå i historiska studier av teknik, vetenskap och miljö är den som gått igenom grundläggande högskoleutbildning om minst 240 hp eller har i huvudsak motsvarande kunskaper samt dokumenterat sin färdighet att författa en längre uppsats inom ämnesområdet.

Doktorander förväntas kunna läsa och skriva vetenskaplig engelska samt kunna tala engelska obehindrat.

6.2 Regler för urval

Antagning till studier på forskarnivå beslutas av skolchefen vid skolan för arkitektur och samhällsbyggnad efter beredning av programrådet för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö samt tilltänkt huvudhandledare.

Förutom att den sökande prövats vara behörig är det förmågan till självständigt omdöme och kritisk analys samt förutsättningarna att genomföra utbildningen på forskarnivå med gott resultat och inom stipulerad tid som läggs till grund för urval. Av stort intresse vid denna bedömning är tidigare studieresultat i kurser av fördjupningskaraktär i akademisk grundutbildning eller självständigt utförda vetenskapliga arbeten.

7. Examina och prov i utbildningen

7.1 Licentiat- och doktorsexamen

Licentiatexamen består av en kursdel omfattande 45 hp och en uppsats omfattande 75 hp. Uppsatsen ska framläggas och försvaras i enlighet med KTHs föreskrifter.

Doktorsexamen består av en kursdel omfattande 90 hp och en avhandlingsdel om 150 hp. Avhandlingen ska framläggas och försvaras i enlighet med KTHs föreskrifter. Kurser och uppsatsarbete som ingår i licentiatexamen får också tillgodoräknas i en doktorsexamen.

7.2 Prov som ingår i utbildningen

I kurser på forskarnivå ska ingå ett skriftligt kunskapsprov. I vissa fall kan detta ersättas av muntlig tentamen. Utformningen av examinationen ska i enskilt fall vara sådan att examinator kan övertyga sig om att den studerande inhämtat hela kursinnehållet.